

IVN Peize de Heemtuin

(Deel 8)

Dit artikel wordt geheel gewijd aan één onderwerp, namelijk de Heemtuin. We gaan hiervoor terug naar de jaren zeventig waarin voor het eerst over de tuin werd gesproken. We willen u informeren over het ontstaan, de beginjaren van de aanleg en het uiteindelijke resultaat van de tuin.

In 1970 stelde de heer G.Rossing voor om in het kader van “1970 Europees Natuurbeschermingsjaar” een meer in het oog springende activiteit te ontplooiën door bijvoorbeeld een instructieve tuin aan te leggen. De heer Nieboer gaf aan dat er in het Bosplan iets dergelijks gepland was. Getracht werd bij de gemeente Peize inlichtingen te krijgen over de beplantingsplannen in de uitbreidingsplannen van het Bosplan.

In november 1971 werd op de ledenvergadering medegedeeld, dat er een schrijven van het gemeentebestuur over de instructietuin in het bosplan was binnengekomen.

Weer enige tijd later, april 1973 legde de voorzitter Harm Koning in de ledenvergadering het doel van een instructieve tuin uit. Er werd die avond besloten om vervolgens een werkschema op te stellen. Wim Tienkamp werd bereid gevonden de contacten hierover met de gemeente Peize verder uit te werken. De voortgang van de gesprekken werd een vast punt op de agenda van de vergaderingen.

In september 1973 werd er besloten om gelden uit de kas ter beschikking te stellen voor de inrichting van de tuin. De bedoeling was om de oude planten, die vroeger veelvuldig in en om Peize voorkwamen, daarin terug te brengen. De start was gemaakt, maar er wachtte de leden nog enorm veel werk.

Er werd een plantenlijst opgesteld: aan de hand hiervan werd de tuin ingeplant.

De gemeente Peize stelde 160 struiken ter beschikking voor de Heemtuin. Op zaterdag 14 november 1973 werden de eerste plantwerkzaamheden in de tuin door W.Tienkamp, H.Nieboer, W.Molenaar, heer en mevrouw Weys, J. van Bergen en M.Roede ter hand genomen.

Vanaf die tijd werd er regelmatig aan de tuin gewerkt, in principe was de zondagmorgen een vaste werkdag in de Heemtuin.

Naast het inplanten van struiken waren er ook problemen. Zo werd er regelmatig door de tuin gefietst. Om dit euvel te weren werd er een hekwerk geplaatst. In de loop van de tijd verscheen er zelfs een heus bruggetje over de vijvers om de looproute in de tuin nog beter te garanderen.

Er ontstonden een blauwgrasland en ook een boekweitveldje, waarvoor de zaden eerst op zaaibedden uitgezaaid werden waarna ze later in het veldje overgepoot werden.

Om het heideveld wat meer body te geven werd in oktober 1974 heide uit Exloo gehaald. Ook werden er planten van elders aangeboden, zoals uit Eelde, waar een kruidentuin werd opgeruimd.

Zonder iemand te kort willen doen denk ik, dat in die jaren door stug doorzetten van vooral Wim Tienkamp, Harm Koning en Geert Rossing een berg werk verzet werd in de Heemtuin.

Tijdens de aanlegperiode bleef de tuin niet onopgemerkt, in 1976 waren er zelfs bezoekers uit Frankrijk. Ook kwamen er eind jaren zeventig bezoekers uit de regio zoals uit Scheemda en Meppel. Helaas trok de tuin ook ongewenste bezoekers aan, namelijk figuren die hun eigen tuin verrijkten met planten uit de heemtuin.

In december 1979 was het enthousiasme bij de aanleggers van de tuin wat weggezakt en men besloot om er naar te streven dat eind 1981 de tuin voltooid moest zijn. Om het werk wat te laten vorderen, werd er ook de hulp van een kraan ingeschakeld bij het uitdiepen van de vijvers.

In december 1981 werd het vele werk beloond doordat men kon zeggen: we zijn er ingeslaagd om de tuin, op een paar kleine dingen na, het aanzien te geven van wat we eigenlijk wilden. Het was dan ook een tevreden gevoel na 8 jaar hard werken in weer en wind en soms met vele teleurstellingen te kunnen zeggen: “We hebben het geklaard”.

De volgende taken die de werkgroep leden zich hadden gesteld was het bijhouden van de tuin en de scholen bij dit alles te betrekken door middel van het schrijven van lesbrieven. Deze zouden geheel gewijd worden aan de verschillende plantengemeenschappen, zoals die vroeger in Peize en omgeving voorkwamen. Er werd getracht dit alles in lesbrieven duidelijk naar voren te laten komen, zodat ook nog in de toekomst iedereen kon weten hoe het vroeger was en hoe het nu in de tuin is.

In het voorjaar van 1984 werden de eerste drie lesbrieven aan de leerlingen van klas 5 (groep 7) en klas 6 (groep 8) aangeboden.

De Heemtuin was en is een project waaraan de vereniging jaar op jaar veel aandacht aan moest blijven besteden.

Ter ere van het 25 jarig jubileum van het IVN Peize bood de gemeente Peize in 1988 een fraai informatiebord aan voor de Heemtuin. Het ontwerp van dit bord, waarop een plattegrond van de tuin staat, werd door de inmiddels als vaste werker toegetreden Harm Geersing gemaakt. Naast voldoening was er ook regelmatig een teleurstelling te verwerken zoals vandalisme in de vorm van graffiti op het net nieuw geplaatste informatiebord. Dergelijke grappen kosten veel geld.

Het onderhoud vergde veel tijd en kwam voor een groot deel op enkele mensen neer.

Enkele van de vaste mensen die zich in de jaren negentig voor de tuin in zetten waren Felix van Dooren en Bé Hagenauw (in 1998 zelfs alleen).

Het in stand houden van de werkgroep bleef en blijft door de jaren heen een zorgenkindje.

In het voor- en najaar wordt de laatste jaren een fors deel van het noodzakelijke onderhoud van de tuin gedaan op de vrijwilligersdagen.

Er wordt op dit moment door de nieuwe werkgroep, waarvan Chris Arents contactpersoon is, naar alternatieven gezocht om het onderhoud van de tuin minder arbeidsintensief te maken.

Door deze nieuwe werkgroep is het werk dat, door de mensen van het eerste uur is begonnen, voor de nabije toekomst weer veilig gesteld. Mede door hun inzet kan menigeen, naar ik hoop, nog in de lengte van jaren van dit toch wel unieke plekje in het Bosplan blijven genieten.

Namens de Commissie 40 jaar bestaan IVN Peize,
Ben Stellink.